

**RVC UN TĀ AZ TERITORIJAS PLĀNOJUMĀ IETVERTO RISINĀJUMU UN PRASĪBU
IZVĒRTĒŠANA, KĀ ARĪ SAISTĪTO PĒTĪJUMU PRIEKŠLIKUMU IZVĒRTĒŠANA
IZSTRĀDĀJAMO VADLĪNIJU KONTEKSTĀ.**

Lai nodrošinātu Rīgas vēsturiskā centra kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu, aizsardzību un teritorijas ilgtspējīgu attīstību, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un publiskās ārtelpas funkcionālo un vides kvalitāti atbilstoši UNESCO Pasaules mantojuma objekta un valsts galvaspilsētas statusam un aktuālajai Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai, ir paredzēts izstrādāt vadlīnijas publiskās ārtelpas attīstībai (Vadlīnijas) kā daļu no Rīgas vēsturiskā centra (RVC) un tā aizsardzības zonas (AZ) publiskās ārtelpas (PĀ) tematiskā plānojuma.

RVC un tā AZ vadlīnijas publiskās ārtelpas attīstībai kā papildinājumu normatīvajam regulējumam kvalitatīvas, drošas, ērtas un estētiski augstvērtīgas publiskās ārtelpas veidošanas nolūkā paredzēts izmantot projektu Pasūtītājiem, projektētājiem, būvniekiem, teritoriju īpašniekiem, apsaimniekotājiem u.c., lai nodrošinātu RVC kultūrvēsturiskajai videi atbilstošu un vienotu vides dizainu dažādu institūciju un privāto attīstītāju virzītajos ielu un ielu telpu veidojošo teritoriju attīstības, būvniecības un labiekārtošanas projektos u.c. ielu telpas pārveidojumu procesos.

Vadlīniju izstrādes pirmajā posmā - publiskās ārtelpas attīstības vadlīniju vispārīgās daļas izstrādes laikā paredzēts sagatavot pamatnostādnes un pamatprincipus turpmāko attīstības plānošanas jautājumu risināšanai RVC un tā AZ attīstības plānošanas dokumentos un būvprojektos ar mērķi paaugstināt dzīves vides kvalitāti, līdzsvarot lietotāju intereses, saglabāt un attīstīt kultūras mantojumu, kā arī izvērst Vadlīniju dokumenta struktūru un saturu. Šajā posmā padziļināti tiks risināti ielu telpas dizaina jautājumi, ietverot norādes kultūrvēsturiskās vides kvalitātes kritērijiem, piemērotiem dizaina risinājumiem, apstādījumu veidošanai u.tml.

Vadlīniju izstrādes procesā ietverta izpētes daļa, analizējot RVC un AZ teritorijas plānojumā ietvertās prasības un risinājumus, sasīto pētījumu priekšlikumus un secinājumus, citu valstu publiskās ārtelpas vadlīniju piemēru saturu un risinājumus, kā arī grafiskā dizaina piemērus PĀ vadlīniju dokumentos, izvērtējot katra dokumenta pielietojamību un piemērojamību Vadlīniju izstrādē.

Tāpat izvirzīti arī priekšlikumi RVC un AZ PĀ Vadlīniju struktūras un satura uzbūvei, balstoties uz augstāk minēto analīzi un piemēru izvērtējumu.

*“Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas publiskās ārtelpas attīstības vadlīniju vispārīgās daļas un vadlīniju grafiskā dizaina izstrāde”
(Id. Nr. RD PAD 2019/20)*

Nr.	Izvērtējamais dokuments vai pētījums	Piemērojamība Vadlīniju izstrādē
1.	RTP2030	RVC un AZ PĀ Vadlīnijas izstrādājamas saskaņā ar galvenajiem stratēģiskajiem plāniem un saskaņā ar tematiskajiem plānojumiem.
2.	<i>Pētījuma “Rīgas centrālās daļas publiskās ārtelpas analīze” 1.posms (Space Syntax Limited, 2008).</i>	RVC un AZ publiskās ārtelpas novērtējums. Izstrādājot Vadlīnijas ņemt vērā definētās RVC PĀ vērtības, identificētās problēmas gājēju plūsmas neārtruktībā un ērtumā. Piemēram dzelzceļa stacijas rajonā. Kā arī ieteikumus aktivitātes palielināšanai parkos un zaļajās teritorijās ar PĀ elementu palīdzību.
3.	<i>RVC un tā AZ ielu šķērsprofili, Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Paskaidrojuma raksta 2.pielikums (Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, 2006, ar grozījumiem 2013).</i>	RVC un AZ PĀ Vadlīniju izstrādē izmantojama informācija par plānojumā ietvertajiem ielu šķērsprofiliem, veidojot sadaļas par ārtelpas elementu (ielu) dizainu. Vadlīniju rezultāti un atsauces var tikt iekļauti turpmākajās Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma redakcijās.
4.	<i>Izpēte par velojoslu ierīkošanas iespējām Rīgas pilsētas centrālajā daļā dzelzceļa loka ietvaros (SIA „E.Daniševska birojs”, 2013).</i>	Pētījumā vērtētas iespējas un potenciāls ātriem veloinfrastruktūras izveides risinājumiem Rīgas pilsētas centrālajā daļā. Mainot ielu satiksmes infrastruktūru iespējams ar marķējumu veidot velojoslas, tādā veidā uzlabojot ielu lietojamību visiem satiksmes dalībniekiem. Šie risinājumi izmantojami veidojot sadaļas par ārtelpas elementu (ielu) dizainu.
5.	<i>Pētījums „Gājēju un velosatiksmes plūsmu novērtējums Rīgas vēsturiskajā centrā” (SIA „SOLVERS”, 2013).</i>	Pētījumā uzskaitītā problemātika un šķēršļi ņemami vērā RVC un AZ PĀ Vadlīniju risinājumos veidojot sadaļas par ārtelpas elementu (ielu) dizainu. Datus par gājēju un velosatiksmes plūsmu intensitāti un to izmaiņām, kā arī rekomendācijas ielu šķērsprofiliem atbilstošu gājēju plūsmu servisa līmeņu un velosatiksmes nodrošināšanai saskaņā ar satiksmes dalībnieku prioritātēm ņemt vērā veidojot ielu tipoloģiju un dizaina principu risinājumus. Atsevišķu jēdzienu un PĀ elementu definīciju trūkums norāda uz nepieciešamību skaidri definēt Labiekārtojuma elementus un to īpašības

*“Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas publiskās ārtelpas attīstības vadlīniju vispārīgās daļas un vadlīniju grafiskā dizaina izstrāde”
(Id. Nr. RD PAD 2019/20)*

		katra PĀ elementa tipa robežās.
6.	<i>Iedzīvotāju aptauja par dzīvi Rīgas apkaimēs. (SIA „Aptauju Centrs”, SIA „Projektu un kvalitātes vadība”, 2013).</i>	Iedzīvotāju aptaujas rezultāti izmantojami pārdomājot ārtelpas elementu un labiekārtojuma elementu dizaina principus apkaimju centru attīstībai un stiprināšanai.
7.	<i>Iedzīvotāju aptauja par dzīves kvalitāti Rīgas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā (SIA „Aptauju Centrs”, 2014).</i>	Iedzīvotāju aptaujas rezultāti izmantojami pārdomājot ārtelpas elementu un labiekārtojuma elementu dizaina principus apkaimju centru attīstībai un stiprināšanai.
8.	<i>Eksperta – transporta plānošanas speciālista konsultāciju pakalpojuma kopsavilkums Rīgas vēsturiskā centra publiskās ārtelpas attīstības plānošanas specifisko jautājumu risināšanai (SIA „MANTOJUMS”, 2015).</i>	RVC AZ PĀ Vadlīniju izstrādē ņemt vērā īpašos teritoriju un ielu identifikācijas problēmas un piedāvātos risinājumus. Izvērtēt pētījumā ietvertās katras ielas piedāvāto rekonstrukcijas profilu no šodienas aktualitātes viedokļa un piemērot piedāvātos ielu rekonstrukcijas risinājumus un šķersprofilus atbilstoši šim izvērtējumam.
9.	<i>Pētījums „Priekšlikumi Rīgas centrālās daļas publiskās ārtelpas struktūras attīstības pamatnosacījumiem” (SIA “Grupa93”, 2014).</i>	Pētījumā konstatētie trūkumi spēkā esošo normatīvo aktu spējā definēt publiskās ārtelpas plānošanas vispārējos pamatprincipus un nosacījumus ņemami vērā un par pamatu RVC un AZ PĀ Vadlīniju izstrādē. Starptautisko un nacionālo plānošanas dokumentu mērķi ņemami par pamatu RVC un AZ PĀ Vadlīnijām.
10.	<i>Eksperta – ainavu arhitekta konsultāciju pakalpojuma kopsavilkums Rīgas vēsturiskā centra publiskās ārtelpas attīstības plānošanas specifisko jautājumu risināšanai (SIA „Zala Landscape Architecture”, 2015).</i>	Izmantot apstādījumu struktūras un PĀ elementu definējumus un tipoloģiju. Ņemt vērā rekomendācijas apstādījumu attīstībai un apsaimniekošanai PĀ.
11.	<i>Rīcības plāns ugunsdrošības pasākumu ieviešanai Rīgas vēsturiskajā centrā (SIA „VPM Latvia”, 2014).</i>	Izvērtēt specifiskās ugunsdrošības pasākumu prasības veidojot PĀ telpu dizaina principus RVC teritorijā, piemēram, nepieciešamie attālumi un telpas organizācija ugunsdzēsības tehnikas piekļūšanai utt.
12.	<i>Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcija 2015.–2030.gadam (Rīgas domes Satiksmes departaments, 2015).</i>	Veloinfrastruktūras tipoloģija un attiecīgie tipi iekļaujami dažādās PĀ telpās. Rekomendācijas veloinfrastuktūras elementu (labiekārtojuma elementu) izvietojumam PĀ izmantojamās veidojot

*“Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas publiskās ārtelpas attīstības vadlīniju vispārīgās daļas un vadlīniju grafiskā dizaina izstrāde”
(Id. Nr. RD PAD 2019/20)*

		<p>Vadlīniju PĀ dizaina risinājumus. Kā, piemēram, - ielas telpas efektīva izmantošana velo un gājēju infrastruktūras attīstībai un papildināšanai, nosacījumi drošai velosatiksmi, atbilstoši PĀ telpām, arī tur, kur nodalīta velosatiksmi nav nepieciešama, kopējā perspektīvā velosatiksmes infrastruktūras tīkla piedāvājums, lai nodrošinātu piekļuvi velosatiksmi no durvīm līdz durvīm.</p>
13.	<i>Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu tematiskais plānojums (Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, 2017).</i>	<p>Izmantot apstādījumu struktūras un PĀ elementu definējumus un tipoloģiju tām sadaļām, kas attiecināmas uz RVC un AZ teritorijām. Ņemt vērā plānojumā minētos klimatiskos un vides faktorus izvērtējot pasaules piemērus PĀ vadlīniju dokumentos. RVC un AZ PĀ Vadlīniju izstrādi balstīt uz tematiskā plānojuma izvirzītajiem mērķiem un ietvert rekomendācijas attīstībai un apsaimniekošanai. Piemēram, ņemt vērā rekomendācijas apstādījumu attīstībai dažādu kategoriju ielu telpā, izstrādājot dizaina risinājumus ielu telpām.</p>
14.	<i>Ainavu tematiskais plānojums (Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments, 2017).</i>	<p>RVC un AZ PĀ Vadlīniju izstrādē respektēt Ainavu tematiskajā plānojumā identificētās unikālās, kultūrvēsturiskās, ekoloģiski augstvērtīgās un tipiskās ainavas RVC AZ teritorijā.</p>
15.	<i>14. Aktuālie vides pieejamības risinājumi Rīgas arhitektūrā 2018.gadā. Vides pieejamības pētījums (Ilze Bērziņa, 2018),</i>	<p>Ņemt vērā pieredzi un biežākās kļūdas esošajā praksē, veidojot vadlīnijas gan dizaina risinājumiem PĀ telpas organizācijā (vienkārši uztverama informācija, intuitīvs dizains), gan labiekārtojuma elementu dizaina principus, kas atbilstu labai praksei vides pieejamības kontekstā.</p>